

INFORMATIVNI BILTEN

Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine

U ovom broju:

U FOKUSU

- Svečano puštanje u rad regionalnog vodovoda

AKTUELNO

- 1000+ stanova
- Konkurs - SC Ulcinj
- Prijedlog zakona o potvrđivanju sporazuma o zaštiti slijepih miševa u Evropi

VIJESTI INTERVJU

- Olivera Brajović, pomoćnik ministra za inspekcijski nadzor

ZANIMLJIVOSTI

- Hidroelektrane
Ulog u budućnost

NAJAVE

- Tv emisije

Predsjednik Vlade Crne Gore **Milo Đukanović** svečano je 29. septembra pustio u rad regionalni vodovod na izvorištu Bolje sestre. Prethodno je u velikoj sali KIC-a Budo Tomović upriličena svečanost istim povodom, na kojoj je govorio ministar uređenja prostora i zaštite životne sredine **Branimir Gvozdenović** i predsjednik Upravnog odbora JP „Regionalni vodovod crnogorsko primorje” **Miodrag Pejović**.

Izgradnjom regionalnog vodovoda riješiće se višedecenijski problem neurednog vodosnabdijevanja opština Crnogorskog primorja, koji je posebno bio izražen u ljetnjim mjesecima, kada je imao i najveći uticaj na kvalitet turističke ponude ovog područja. Ideja je stara više od 35 godina.

Od 2006. godine, kada se Vlada Crne Gore, dajući prednost stabilnosti u kontinuitetu obavljanja javne funkcije vodosnabdijevanja i većem stepenu sigurnosti funkcionisanja sistema u svim uslovima, opredijelila za koncept izgradnje regionalnog sistema vodosnabdijevanja, znatno su intezivirane aktivnosati vezane za nastavak radova na izgradnji ovog sistema. Urađena je neophodna dokumentacija, pribavljene su potrebne dozvole i saglasnosti, sprovedeni postupci javnih nabavki za izbor izvođača radova. Od proljeća 2008. do avgusta 2010. godine, izvedeni su svi gradjevinski radovi, postavljeno više od 100 km cjevovoda kojim se voda sa vodoizvorišta Bolje sestre transportuje jednim krakom do Tivta, Kotora i Budve, i drugim do Bara, sa pratećim objektima (vodozahvat, crpne stanice, prekidne komore, rezervoari, elektroenergetski objekti i preko 400 manjih objekata na cjevovodima). Izgradnjom regionalnog vodovoda za opštine Crnogorskog primorja obezbijedeno je 1100 l/s vode, u prvoj fazi, i dodatnih 500 l/s, u drugoj. Do sada izvedenim radovima stvoreni uslovi da vodu iz ovog sistema preuzimaju opštine Budva, Kotor, Tivat i Bar.

Planirano je da se do kraja ove godine, sprovede tenderski postupak za izbor firmi koji će izvoditi radove za nastavak izgradnje sistema prema opštinama Ulcinj i Herceg Novi. Izgradnjom regionalnog vodovoda stvaraju se uslovi za kvalitetnije pružanje usluga vodosnabdijevanja na Crnogorskom primorju, a samim tim viši standard života građana i privrednih subjekata na ovom području, posebno za razvoj turizma.

JAVNI POZIV ZA GRAĐANE ZA UČEŠĆE U PROJEKTU 1000+ STANOVA

Građani koji su zainteresovani za učešće u ovom projektu, svoje zahtjeve i dokumentaciju predaju u filijalama sledećih komercijalnih banaka: NLB Montenegro banka; Erste banka; Hypo Alpe Adria banka i Komercijalna banka a.d. Budva, a u toku ove sedmice postoji mogućnost uključivanja Podgoričke i CKB banke, o čemu će javnost blagovremeno biti obaviještena. Predavanje aplikacija će se vršiti svakog radnog dana počev od 18.10.2010. godine na šalterima banaka učesnica projekta, do 18.11.2010. godine, u vremenu od 9 do 15 časova. Period od dana objavljivanja oglasa do dana početka predavanja aplikacija, građani mogu iskoristiti za prikupljanje neophodne dokumentacije. Po prijemu svih aplikacija građana u toku trajanja javnog poziva, vrši se rangiranje prvih

1000 građana, shodno prioritarnim grupama i vremenu podnošenja aplikacije, dok se preostali građani svrstavaju u listu čekanja. Aplikanti kojima komercijalne banke odobre kreditno zaduženje, po naknadnoj provjeri dokumentacije od strane Implementacione jedinice i odlukom Projektnog odbora o rangiranju, primiće Vaučer na iznos maksimalnog kreditnog zaduženja. Važenje vaučera je ograničeno na mjesec dana od dana izdavanja, i u tom periodu se može iskoristiti. Ukoliko aplikant ne iskoristi vaučer u definisanom periodu biće isključen sa liste korisnika, a prvi naredni aplikant sa liste čekanja će steći pravo na učešće u kreditu. Aplikacionu formu, kao i spisak neophodne dokumentacije građani će moći preuzeti sa sajta www.1000plus.me.

KONKURS ZA IDEJNO RJEŠENJE SPORTSKOG CENTRA U ULCINJU

Ministarstvo uređenja prostora zaštite i životne sredine uspješno je okončalo javni konkurs za idejno rješenje budućeg sportskog centra u Ulcinj. Izazovna lokacija i atraktivan projektantski žanr, animirao je desetak autor-skih timova koji su uzeli učešće u konkursnom procesu okončanom početkom septembra, odabirom

najboljih radova. Stručni žiri je dodjelio prvu nagradu arhitektonskom studiju -Grad-, odnosno autorima Đorđu Gregoviću i Veljku Raduloviću, čiji rad nosi naziv „Forum Olcinium“. Nagrada je iznosila: 18.000 eura. Centar je funkcionalno određen sadržajima sa dvoranom i olimpijskim bazenom, te rekreativnim zonama na otvorenom prostoru kompleksa. Velika sportska dvorana, orijentacionog kapaciteta 2000 mjesta, sa svim pratećim sportskim, komercijalnim i administrativnim prostorima pripada prvoj fazi planirane realizacije, dok se u drugoj fazi očekuje gradnja zatvorenog olimpijskog bazena, takođe sa komplementarnim sadržajima wellness centra, ugostiteljstva, trgovine i

prateće administracije. Cjelovitost ove sportske zone, urbanistički je zaokružena pristupnim parkingom, namjenjenog i velikoj rekreativnoj zoni na otvorenom prostoru, koja treba da primi terene za odbojku, košarku, tenis, kao i komplementarne ugostiteljske punktove. Kroz čitavu zonu, planom su regulisani pješački tokovi i biciklističke staze, a kojima se ostvaruje longitudinalno povezivanje sa ostalim djelovima Velike plaže.

Prvu nagradu arhitektonskom studiju - "Grad"

PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRDŽIVANJU SPORAZUMA O ZAŠTITI SLIJEPIH MIŠEVA U EVROPI (EUROBATS)

Na sjednici Vlade, 08. oktobra usvojen je Prijedlog zakona o potvrđivanju sporazuma o zaštiti slijepih miševa u Evropi (EUROBATS).

Mnoge vrste slijepih su ugrožene gubitkom prirodnih staništa zbog krčenja šuma, ubrzane urbanizacije, devastacije i zagađenja, naročito pećina koje predstavljaju njihovo prirodno stanište. Značajan faktor ugrožavanja biološkog opstanka slijepih miševa predstavlja upotreba pesticida, te zaštitnih sredstava u poljoprivrednoj proizvodnji.

Potvrđivanjem Sporazuma o zaštiti slijepih miševa stvorice se uslovi za preuzimanje različitih mjera kojima se osigurava zaštita ugroženih vrsta slijepih miševa i očuvanje povoljnog statusa

populacije ove vrste, što je veoma značajno imajući u vidu da se u Crnoj Gori, prema trenutno raspoloživim podacima, može naći 26 vrsta slijepih miševa, a zbog svog jedinstvenog ekosistema očekuje se da taj broj bude i veći. Rješenjem o stavljanju pod zaštitu rijetkih, ugroženih i endemičnih vrsta biljaka, životinja i gljiva, koje je objavljeno od strane Zavoda za zaštitu prirode 2006. godine, čitav red slijepih miševa je stavljen pod zaštitu kao indikatorska vrsta zdrave životne sredine. Međutim, mjere za zaštitu se još uvijek nisu definisale pa bi potvrđivanje ovog Sporazuma dalo osnovu da se zaštitne mjere propisane njime primijene i kod nas.

U Crnoj Gori, prema trenutno raspoloživim podacima, može naći 26 vrsta slijepih miševa

VIJESTI

20. septembra na 19-tu godišnjicu proglašenja Crne Gore ekološkom državom, u dnevnom listu "Pobjeda" izašao je prvi broj dodatka Ekologija. Sredinom oktobra izaći će drugi broj koji će se baviti temama iz oblasti zaštite životne sredine I održivog razvoja.

U Beču je održano 54. redovno zasijedanje Generalne konferencije Međunarodne agencije za atomsku energiju (IAEA) na kojoj je učestvovala delegacija Vlade Crne Gore, Generalna konferencija (GK IAEA) predstavlja multilateralni forum na kome je uporedno sa plenarnim zasijedanjem održan niz regionalnih i bilateralnih sastanaka. Ove godine predmet diskusije plenuma bila je tehnička saradnja među članicama i Agencije i uspostavljanje slobodnih zona od nuklearnog oružja.

Na sedamdesetprvoj sjednici Komiteta za stanovanje i upravljanje zemljišnom politikom Ekonomske komisije Ujedinjenih nacija (UNECE), održanoj 21. i 22. septembra u Ženevi, ministra Marko Vujović održao je prezentaciju Projekta 1000+ stanova.

Na Jadranskom sajmu u Budvi, 22. septembra je otvoren 32. Sajam građevinarstva. Sajam je svečano otvorio pomoćnik ministra uređenja prostora i zaštite životne sredine, Branislav Gregović. Gregović je naglasio da sajam daje mogućnost za nove poslovne aranžmane, promociju novih proizvoda, komunikaciju sa distributerima, razmjenu iskustava, sagledavanje sopstvenog statusa u pogledu konkurentnosti.

U Briselu je 30. septembra održan sastanak zemalja kandidata za članstvo u EU i potencijalnih kandidata, u vezi sa početkom aktivnosti Regionalne mreže u oblasti životne sredine (RENA). Delegaciju Crne Gore, na ovom sastanku, činili su Nada Medenica, pomoćnik ministra uređenja prostora i zaštite životne sredine - šef delegacije i Novak Čađenović, koordinator Sektora za životnu sredinu.

OLIVERA BRAJOVIĆ - POBJEDA, 07.10.2010. GOD. "NEMA POPUŠTANJA"

Pomoćnica ministra uređenja prostora i zaštite životne sredine, Olivera Brajović kaže da se neformalna gradnja, na prostoru koji je definisan planovima, apsolutno neće tolerisati. Ušli smo u realizaciju projekta LAMP (Land Administration Management Project) koji treba da rezultira kompletiranjem evidencione i planske dokumentacije o zemljištu, na svim nivoima. Drugim riječima, sve nekretnine u Crnoj Gori biće evidentirane i specificirane rekla je Brajović.

Ukoliko planovi definišu da neformalni objekti nepovratno narušavaju vrijednosti i razvoj datog prostora, oni će biti uklonjeni i dalje tretirani prema propisanoj proceduri. Ukoliko se pokaže da to nije slučaj, takav objekat će se planski prepoznati i morati da prođe jasno definisanu proceduru formalizacije. Ta procedura će uspostaviti sistem ne samo novčanih obaveza vlasnika objekata, već i obavezu rekonstrukcije tog objekta, obezbjeđivanja njegove sigurnosti, adekvatnog priključenja na infrastrukturu. Mogućnost formalizacije dobiće samo objekti sagrađeni do stupanja na snagu Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata rekla je Brajović. Da li ćete ponuditi kakve povoljnosti prilikom njihove legalizacije? Ovaj postupak nije legalizacija, jer ne podrazumijeva uvođenje objekta u legalne tokove u stanju u kakvom je zatečen. Namećemo vrlo jasan set obaveza onima kojima planska dokumenta budu dala mogućnost formalizacije.

Lokalna samouprava će, kroz sprovođenje naplate poreza na nepokretnost kao instrumenta pritiska, jasno praviti razliku između različitih tipova objekata. Neće se jednako tretirati građevine na državnom i sopstvenom zemljištu, a treba praviti razliku između

građana u stanju socijalne potrebe, kojima su ovi objekti mjesta za primarno stanovanje, od onih kojima su ovo druge ili treće kuće ili objekti za rentiranje. Je li problem naci firmu za rusenje bespravnih objekata? Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine ima potpisan ugovor sa firmom koja ruši bespravno podignute objekte, a upravo je raspisan tender za kompaniju koja će to raditi sljedeće godine. Ima li problema prilikom rušenja? Prilikom rušenja uvijek se pripremamo na neprijatnosti. To je očekivano. Uglavnom nam je neophodna asistencija policije, hitne pomoći i sl. Nažalost, nekad izostane asistencija ne samo nekih od lokalnih službi, već i policije, te se to odrazi i na mogućnost samog rušenja. Međutim, to je i svojevrsni izazov jer imamo priliku da učestvujemo u promjenama koje će omogućiti da sačuvamo prostor Crne Gore od dalje devastacije.

Inspekcija zaštite prostora je sproveda 7. oktobra rušenje dva objekta izgrađena bez građevinske dozvole u Baru, vlasnika: Trepalovac Mevzudina i Đorđević Ljubiše dok najavljeno rušenje investitoru Živanović Slobodanu nije izvršeno s obzirom da je procijenjeno da bi rušenje nadogradnje izazvalo oštećenje ionako stare zgrade te je inspekcija predložila izradu elaborata o rušenju, nakon čega će se sprovesti rješenje. Inspekcija zaštite prostora Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine je 6. oktobra u Perazića Dolu, Opština Budva, započela sprovođenje administrativnog izvršenja rješenja o rušenju objekta izgrađenog bez građevinske dozvole, investitora Barać Mirka. Inspekcija zaštite prostora će do kraja oktobra sprovesti administrativno izvršenje rješenja o rušenju još dvadesetak objekata, na čitavoj teritoriji Crne Gore.

Za ponedjeljak, 11. oktobar zakazano je rušenje bespravno izgrađenog objekta. Objekat se nalazi u Rogamima, teritorija Glavnog grada Podgorica. Inspekcija zaštite prostora će do kraja oktobra sprovesti administrativno izvršenje rješenja o rušenju još dvadesetak objekata, na čitavoj teritoriji Crne Gore.

HIDROENERGIJA – ULOG ZA BUDUĆNOST

Hidroenergija trenutno čini 20 odsto ukupne energije u svijetu i 80 odsto energije koja se dobija iz obnovljivih izvora. Iako povećanje nije ograničeno fizičkim ili inženjerskim potencijalom, zemlje u razvoju koriste tek 23 odsto. Kao obnovljivi vid energije ima ključnu ulogu u odgovoru na klimatske promjene. Četvrti izvještaj o procjeni Međuvladinog tima o klimatskim promjenama potvrdio je da je zagrijavanje nesporno i da će biti praćeno promjenama u hidrološkim obrascima. Neke države prepoznale su na vrijeme prednosti hidropotencijala. Zato danas nemaju probleme sa snabdijevanjem električnom energijom. Pritom, nijesu naružile svoje prirodne ljepote. Evo primjera: Francuska U zemlji koja se po brizi za zaštitu kulturne baštine nalazi u

samom svjetskom vrhu, uzvodno na Loari, a u blizini poznatih zamkova, sagrađeno je nekoliko velikih akumulacija. Ostvaren je sklad vodoprivrednog i kulturološkog kompleksa - akumulacije popravljaju vodne režime rijeka, a dio profita koristi se za održavanje spomenika kulture. Grad svjetlosti i prijestonica kulture Pariz rijetki ma je poznat i po tome što na rijeci Seni ima nekoliko akumulacija. Grčka Da bi se Atina snabdijela vodom, sagrađena je akumulacija Maraton koja je potopila najveći dio Maratonskog polja, na rubu Atine blizu čuvenog Akropolja. Austrija Čuveni hidroenergetski kompleks Kaprun sagrađen je u zoni nacionalnog parka Velikog Gloknera.

RTCG

Ponedjeljak, 11. oktobar, RTCG
Emisija "Otvoreno", tema: "Bespravna gradnja u Crnoj Gori" Gosti: **Marko Vujović**, pomoćnik ministra za razvoj stanovanja i **Olivera Brajović**, pomoćnik ministra za inspekcijski nadzor

ATLAS

Uskoro na televiziji ATLAS počinje emitovanje emisije "Moj grad-moj dom" u čijoj pripremi zajednički učestvuju **Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine, NVO Expeditio i RTV Atlas.**

Potražite nas na YouTube-u Na kanalu Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine možete pogledati promotivne spotove, isječke iz informativnih emisija, televizijske emisije o projektima, radu i aktivnostima Ministarstva. Posjetite nas na adresi:
<http://www.youtube.com/user/MUPZZS>

*Priprema i distribuirana: PR služba Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine
Rimski trg 46, 81000 Podgorica
www.mse.gov.me; pr@mse.gov.me 11. oktobar 2010. godine*